

Marian Płachecki

"Nauka literatury polskiej w szkole
średniej w latach 1795-1914", Lech
Słowiński, Warszawa 1976 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/1 (63), 213

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) SKWARCZYŃSKA Stefania: Z dziejów inkarnacji poetyckich toposu "Ubi sunt...?". "Prace Polonistyczne". S. XXXII: 1976, s. 29-51.

Ze względu na stabilną formę logiczno-językową autorka (inaczej niż Huizinga i Spitzer) traktuje "Ubi sunt...?" jako topos, a nie motyw. Materiał egzemplifikacyjny sięga od antyku srebrnego (wiersz cesarza Hadriana) przez średniowiecze (m.in. "Grand Testament" Villona), renesans (Ronsard, Kochanowski), barok, romantyzm (Byron, Mickiewicz) po wiek XX (Apollinaire, Broniewski, Rymkiewicz, Masson). Zaskakujące często realizacje toposu łączą się w pary (Ronsard-Hadrian, Apollinaire-Villon, Broniewski-Kochanowski). Treściowo topos ten najczęściej wiąże się z problematyką śmierci, niekiedy z archetypem kręgu biologicznego.

BP/63/53

J. Z.

(II) SŁOWIŃSKI Lech: Nauka literatury polskiej w szkole średniej w latach 1795-1914. Warszawa 1976, WSiP, ss. 280, zł 36,-

Celem autora jest zebranie informacji dotyczących wiedzy o literaturze wśród uczniów szkół średnich lat porozbiorowych, a to w oparciu o plany i instrukcje szkolne, sprawozdania dyrektorów, pamiętniki współczesne, przede wszystkim zaś - na podstawie analizy podręczników literatury. Praca ma wyraźny profil dydaktyczny, mniej teoretyczno- czy historyczno-literacki. Podaje autor m.in. "Zestawienie chronologiczne ważniejszych podręczników literatury z uwzględnieniem ich zasięgu terytorialnego oraz okresu używalności" (w formie tabeli).

BP/63/54

M. P.